

Vilonya Község Polgármestere

8194 Vilonya, Kossuth u. 18., Tel.: 88/ 490-163; e-mail: vilonya@invitel.hu

Szám: V/302-11/2020.

Vilonya Község Polgármesterének

11/2020. (III.30.) számú határozata **beszámoló a lakóhelyi környezet állapotáról**

Vilonya Község Polgármestere a Veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020.(III.11.) Korm. rendelet, a Katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdés, valamint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 42. § (1) bekezdése alapján az alábbi döntést hozta:

1. A lakóhelyi környezet állapotáról készült beszámolót elfogadom.
2. A beszámoló a határozat mellékletét képezi.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fésüs Sándor polgármester

Peresztegi Lászlóné aljegyző

dr. Guti László jegyző

Kovács Zsolt műszaki ügyintéző

Vilonya, 2020. március 30.

Fésüs Sándor
polgármester

Vilonya Község Polgármestere

8194 Vilonya, Kossuth u. 18., Tel./Fax: 88/ 490-162;
e-mail: vilonya@invitel.hu

Előterjesztés a Képviselő-testület 2020. március 30-i rendes ülésére

Tárgy: Beszámoló a lakóhelyi környezet állapotáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 51. § (3) bek. alapján jelen előterjesztésemben ismertetem Vilonya Község környezeti állapotának helyzetét.

1 A levegőminőség állapota

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM. rendeletben Vilonyát a (Veszprém – Székesfehérvár tengelybe tartozó településként) a 4. zónába sorolták. A kapcsolódó rendeletek értelmében a 4. zónához tartozó településeken az alábbi emissziós koncentráció értékek jellemzők:

- Szilárd részecske 1-86 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (határérték: 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- SO_2 5,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ alatt (határérték: 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- NO_2 1-51,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (határérték: 85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- CO 1-2072 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ között

A különböző szennyező hatások (közlekedés, környező iparterületek kibocsátása) ellenére a település levegőjének minősége jó, az egyes komponensek koncentrációja határérték alatti. Problémát a környező iparterületekről időnként érkező bűzhatás okoz. A levegőminőség szempontjából a NO_x -ok, illetve a szilárd részecskék (por) levegőbe jutó mennyiségét megfelelő intézkedésekkel – továbbra is – csökkenteni kell.

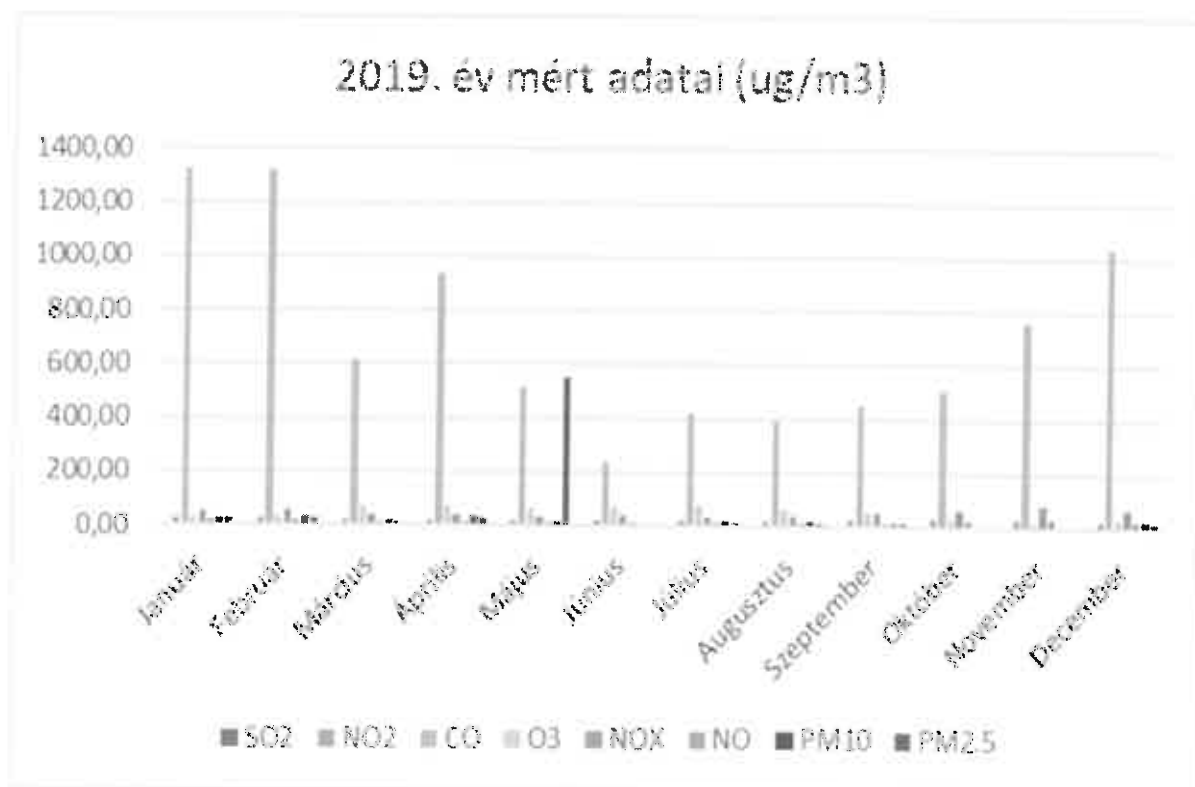
A NO_x -ok határértéket közelítő koncentrációjának csökkentése az átmenő közúti forgalom mérséklésével és az ipari üzemek szennyezőanyag-kibocsátásának csökkentésével érhető el.

A legközelebbi mintavevő hely Peremarton-gyártelep, Ibolya u. 2. szám alatt található, itt csak a NO_2 koncentrációját mérik. A településhez legközelebb lévő – nyilvános adatokat szolgáltató mérőállomáson folyamatos, több komponensre is kiterjedő mérése történik.

Autómat mérőállomás mérési eredményei:

	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	NO _x	NO	PM ₁₀	PM _{2.5}
Január	1,76	25,12	1326,23	26,37	51,32	17,09	27,32	24,63
Február	2,06	25,69	1317,89	32,41	57,96	20,56	34,32	28,07
Március	1,48	20,02	612,90	69,90	37,63	11,27	18,10	13,76
Április	1,86	20,80	936,17	71,61	36,34	10,14	32,30	23,23
Május	1,16	17,00	510,71	60,79	33,96	9,84	10,19	552,67
Június	1,63	21,05	239,07	67,45	40,05	12,38	2,20	1,22
Július	1,65	18,36	413,39	75,35	33,40	9,82	15,97	10,29
Augusztus	1,96	21,55	387,35	62,97	39,61	11,17	20,19	14,27
Szeptember	2,35	24,88	448,77	50,88	48,19	15,22	15,43	10,85
Október	1,62	31,34	507,52	34,15	66,07	22,61	1,97	1,47
November	1,47	32,92	759,70	19,61	84,20	33,45	8,47	7,61
December	2,17	28,71	1036,58	29,25	70,17	27,05	23,10	19,58
Határértékek	125 ug/m3	85 ug/m3	ug/m3	ug/m3	ug/m3	ug/m3	50 ug/m3	ug/m3

Maximum értékek	5,20	51,30	2072,00	111,00	156,60	68,70	86,00	16814,60

- Vilonya Község földrajzilag vegyipari üzemek által erősen szennyezett területen található. Tekintve az uralkodó szélirányt, a községet számottevő légszennyezés nem éri.
- A közigazgatási területen a levegő minősége jó. Ez köszönhető annak is, hogy a szigorodó környezetvédelmi előírások hatására jelentősen csökkent a környék légszennyezettsége.

A település belterületén környezetszennyező tevékenységet nem végeznek.

Fokozottabban kell vizsgálni a lakóingatlanokon történő állattartás feltételeit, mert az ebből adódó szaghatás okozza a legtöbb problémát.

Az elmúlt években jelentős változás történt a település környezetében a pontszerű szennyező források tekintetében. A balatonfűzfői vegyipari tevékenység nagy mértékben lecsökkent a Nitrokémia 2000 Rt. és a Fűzfői Papírgyár felszámolásának következtében, így annak hatásai nem jelentkeztek a településen. A Nitrokémia Zrt. rekultivációs feladatai során a megszüntetett gyártástechnológiák miatt az elmúlt években a termeléssel együtt nagy mértékben csökkent a szennyvíz- és hulladék kibocsátás is.

1.1 Lakossági fűtés

A fűtéshez használt tüzelőanyagok közül a szén használata során keletkezik a legtöbb fajta és legnagyobb mennyiségű szennyezőanyag. Kedvezőbb hatás érhető el az olajtüzelés alkalmazásával, mivel az olaj kéntartalma, így kén-dioxid kibocsátása kisebb. A koromkibocsátás mellett a magasabb égési hőmérséklet következtében azonban megjelenik a nitrogénoxid kibocsátás. Kedvező, hogy ezek a tüzelési módok nem jellemzőek a településen. A háztartások, középületek körében leginkább a gázfűtés jellemző.

A jó szabályozási lehetőség következtében a gáztüzelés viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogénoxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik.

1.1.1 Megújuló energia

A környezettudatos energiagazdálkodás nagymértékben hozzájárul a klímaváltozás káros hatásainak enyhítéséhez. Az energiefelhasználás visszafogásával, egy részének megújulókból történő fedezésével – az ehhez illeszkedő alacsony hőmérsékletű fűtési

technológiákkal kiegészítve – az üvegházhatású gázok kibocsátása csökkenthető. Helyi hasznosítás esetében a megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek csak abban az esetben használhatóak ki hatékonyan, ha az ellátni kívánt épület

- új építés esetében erre energetikailag megfelelően tervezett,
- utólagos alternatív energiával történő energiaellátás esetében pedig az épület energetikai korszerűsítése, hőszigetelése, energiafelhasználás csökkentése megtörténik.

A településfejlesztési koncepció törekvéseivel összhangban – a helyi adottságokat figyelembevétele mellett – javasolt a megújuló energiaforrásokból származó előnyöket kiaknázni a település energiaellátásában. Megújulók közül elsősorban a napenergia hasznosítása jelent lehetőséget. Napelemek elhelyezésére intézmények tetőszerkezetén van lehetőség, célszerűen épületenergetikai korszerűsítéssel összekapcsolva.

1.2 Közlekedési emissziók

A településen levegőtisztasági problémák továbbra is a 7202. számú főút nagy forgalmából adódnak, ahol a személygépjármű forgalom mellett jelentős a tehergépkocsi forgalom is. A járművek fajlagos légszennyezőanyag-kibocsátásai csökkennek, amelyek következtében a szén-monoxid és szén-hidrogén emisszió is jelentősen csökken (a katalizátoroknak köszönhetően). Ezzel szemben a nitrogén-oxidok kibocsátása viszont nő, mert a fajlagos kibocsátás csökkenése sem tudja kompenzálni a forgalom növekedését.

Vilonyán az elmúlt évekhez képest az üzemben tartott gépjárművek aránya nagymértékű változást nem mutat, az önkormányzati adóhatóság 348 db gépjárművet tart nyilván.

2 Zaj- és rezgésterhelés

A település zajterhelését leginkább a községen átmenő közúti forgalom zaja okozza. Az alábbiakban bemutatom a közúti közlekedésből eredő az adott út és időszakaszokhoz tartozó referencia egyenértékű hangnyomásszinteket (továbbiakban zajterhelés).

Az elmúlt évtizedben a murvabánya változatlan intenzitással működik, amihez az időközben megnövekedett személyautós forgalommal számolhatunk. A fenti adatok a mai körülmények között is a zajterhelés mértéke nappal meghaladja, éjjel megközelíti a zaj és rezgésterhelések megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes

rendeletben előírt határértéket, ezért építési tevékenységnél szükséges zajvédelmi létesítmény tervezése.

A település úthálózata terhelt. A kerékpárosok biztonságos közlekedése érdekében számukra kerékpárút kijelölése szükséges.

3 Vízhőminőség állapota

Vilonya a fokozottan érzékeny vízbázist üzemeltető települések közé, a B1/1. kategóriába tartozik.

A lakosság megfelelő vízellátása a község közigazgatási területén mindenütt megoldott. A közép és hosszú távú biztonságos vízellátás érdekében figyelembe kell venni a Bakonykarszt Zrt. által a rendezési tervhez küldött tájékoztatójában foglaltakat. Új lakótelkek parcellázása és a közművek kiépítése megtörtént.

3.1 Vízhőrajzi, vízhőháztartási változások

A Sukorói-hegy dolomitszikiáira épült falu erdős, köves, karsztos területen fekszik, határán átfolyik a Séd-patak. A Séd vizén két malom működött. A határában két szőlőhegy áll, a Berty és a Kishegy.

3.2 Felszíni vizek

Vilonya közigazgatási területén a felszíni vízhálózat ritka, a település területén a tektonikai vonalakon kialakult Veszprémi-Séd, illetve a Séd-Sárvízi-malomcsatorna medre halad át. A Sédre merőlegesen a magasabb térszínekről lefolyó vizekből másodlagos vízfolyás rendszer alakult ki. A dombhátak felszíni vízben szegények, így ezek a vízfolyások az év nagy részében szárazak maradnak, csak az igen ritka, komoly csapadékesemények során változtatják méretüket.

A Séd-Sárvízi-malomcsatorna kettős célokat szolgál: egyrészt a belvizek levezetése a feladata, másfelől a vízjogi engedéllyel rendelkező öntözések és halastavak vízszükségletét biztosítja. Vilonya területén öntözésre használt víztározó tó, illetve halastó nem található. A Séd-Sárvízi-malomcsatorna teljes hossza 71,82 km, ebből a belvízvédelmi szakasz területére 54,68 km esik, azonban meg kell egyezni, hogy szerencsére belvízzel veszélyeztetett terület a település közigazgatási területét nem érinti.

A malomcsatorna medre 1,5 m³/s vízhozam levezetésére alkalmas, vízhozama a királyszentistváni osztóművel, valamint a szakaszosan elhelyezkedő árapasztókkal szabályozott. A térségi szinten a száraz időszakokban jelentős vízhiányok lépnek fel, a nagyvizes időszakokban viszont az elöntések jelentenek problémát. A Nádorcsatorna és a Séd-Sárvízi-malomcsatorna közötti vízmegosztás időszakonként az utóbbi medrében vízhiányt okozhat. A csatorna utolsó átfogó rendezésére 1980-ban került sor.

Törzshálózati mérőpont a település területén nem található. Korábban a Nádor-csatorna és a Sárvízi-malomcsatorna közötti térség vízjárta terület volt. A parti területek intenzív használata miatt a víz tározására nem áll rendelkezésre elegendő terület. Vilonya község településrendezési eszközök felülvizsgálatával az árvízmentesítés (megfelelő vízvezető képesség fenntartása) egyetlen útja a medrek karbantartása (növényzet irtása, mederkotrás), ami gyakran az ökológiai állapot romlását idézheti elő. A malomcsatorna medrének partjai – mesterséges vízfolyás lévén – műviek, hiányzik a parti zonáció, valamint a vízfolyás és ártere közötti kapcsolat. A térségben alapvető probléma a vízhiány, a mesterségesen kialakított és állandóan kotort csatornák elvezetik a vizet, így mocsarak, lápok és eredetileg vizes jellegű gyepek száradnak ki. A fenntartó kotrások során a lápi vegetáció gyakran sérül, a kirakott iszapon pedig invazív fajok jelennek meg.

A térség vízfolyásain a hidrológiai és morfológiai problémák főbb okai:

- Rendezett mederforma, nem megfelelő fenntartás
- Vízkivételek
- Zonáció hiánya
- Nem megfelelő hullámtéri tevékenység

Tápanyag és szervesanyag problémák főbb okai

- Mezőgazdasági diffúz szennyezés
- Települési diffúz szennyezés
- Kommunális szennyvíztisztító telepek nem megfelelő tisztítási hatásfoka
- Oldaltározós halastavak leeresztéséből származó terhelések
- Kommunális szennyvízelvezetés hiánya

Vilonya esetében a felsorolt víztestek minőségét érintő környezeti problémák közül elsősorban a mezőgazdasági területekről származó diffúz terhelések jelennek meg. A háztáji állattartás visszaszorulásából kifolyólag a települési szennyezés elenyésző, a község szennyvízhálózata teljesen kiépült. Szennyvíztisztító telep, víztározó, vízkivétellel járó ipari tevékenység a településen nem található.

3.3 Felszín alatti vizek

A terület felszín alatti vizeinek szintjét a Séd-patak mindenkori kisvíz szintje határozza meg. A mélyfekvésű területeken a talajvíz magas. Ezekre a területekre a beépítés előtt geotechnikai szakértői véleményt kell beszerezni.

A talajvíz kémiaiilag az alábbiakkal jellemezhető:

- kalcium-magnézium-hidrokarbonátos jellegű,
- keménysége 150-250 mg/l CaO közötti,
- szulfáttartalma 60 mg/l körüli.

A rétegvizek mennyisége nem éri el az 1 l/s.km²-t, mert szerkezeti okokból a Bakony felől jelentéktelen az utánpótlás, az artézi kutak száma ennek megfelelően kevés. A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Veszprém megyei Szakaszmerőnökségének adatszolgáltatása alapján Vilonya területe a felszín alatti vizek védelme vonatkozásában a Felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) számú Korm. rendelet 2. melléklete alapján fokozottan érzékeny (1a, 1b) és érzékeny besorolású területek (2a) területek találhatóak. Emellett a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján a fokozottan, illetve kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület érinti.

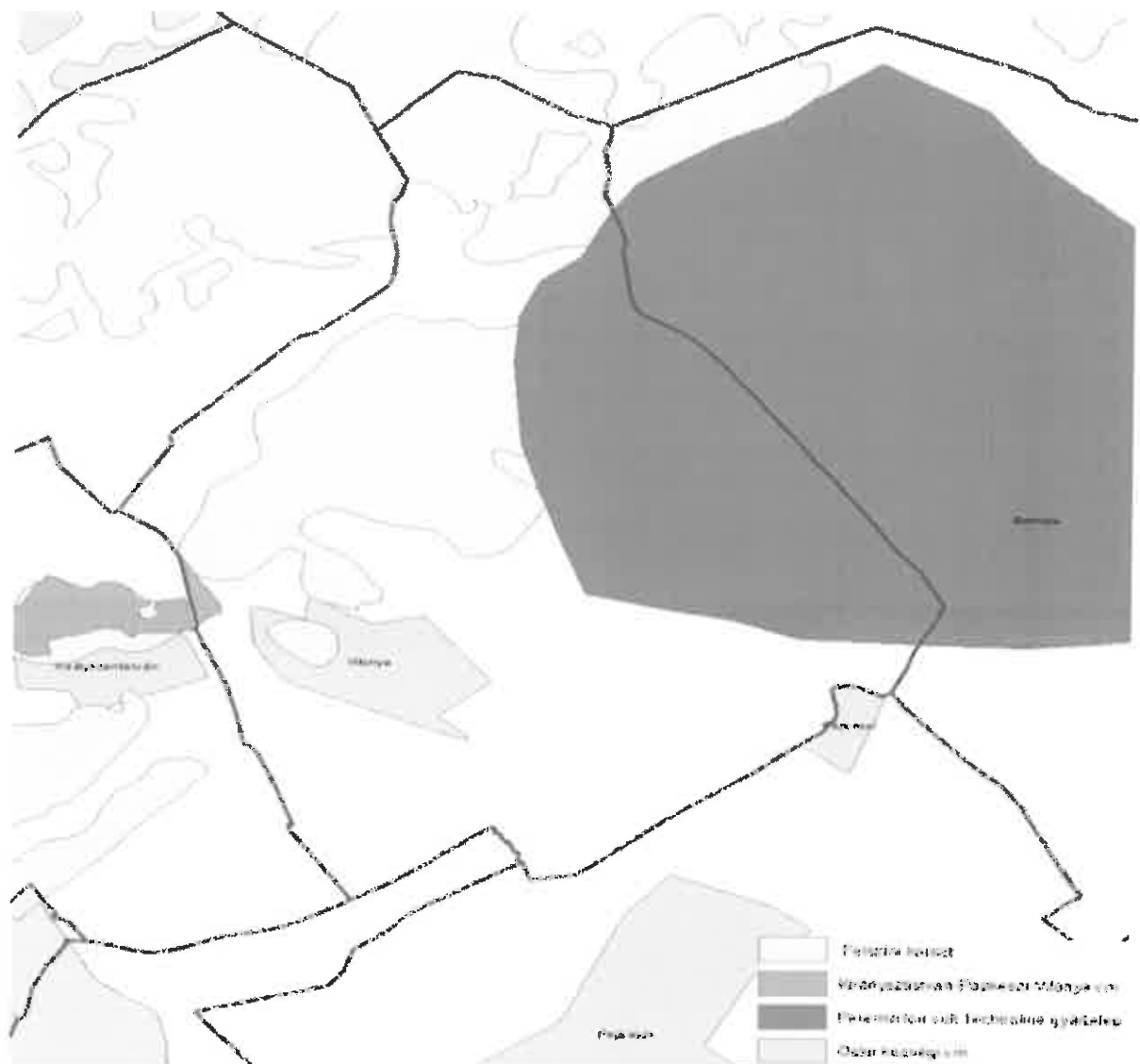
Melléklet a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelethez „Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések”

Település neve	Fokozottan érzékeny	Érzékeny	Kevésbé érzékeny	Kiemelten érzékeny felszín alatti terület
Vilonya	X			+

Vilonya közigazgatási területe az alábbi ivóvízbázis védőövezeteket érinti:

- Pétfürdő vízbázis hidrogeológiai „B” védőterület és védőidom
- Királyszentistván-Papkeszi-Vilonya vízbázis védőterület.

Antropogén szennyezés következtében már tapasztalható vízminőség romlás. A karsztos vízadóra települt, határérték feletti nitráttal szennyezett vízbázisok felhagyásra kerültek/kerülnek. A teljes település nitrátérzékeny területnek minősül, így a nitrátszennyezés csökkentése, illetve helybentartása szükséges. A felszín alatti vizek szempontjából pontszerű szennyező forrásnak elsősorban az állattartó telepeket tekinthetjük. A tervezési területen nagyüzemi állattartás nem folyik.

3.3.1 Nitrátérzékeny területekről

Vilonya területe nitrátérzékeny terület.

A nitrogén létfontosságú tápanyag, nagy koncentrációban azonban környezetünkre és egészségünkre egyaránt káros. Ezért a gazdálkodóknak meg kell óvniuk a talajt, valamint a felszíni és felszín alatti vizeket a mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéstől.

A nitrát túlterhelés hatásait felismerve az Európai Unió Tanácsa a szennyezések elkerülése érdekében létrehozta a minden tagállamra kiterjedő Nitrát Irányelvet

(91/676/EK). Ennek betartása Magyarország számára is kötelező, ezért hazánkban megalkották a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat követelményrendszerét, amelyet a nitrátérzékeny területeken kell teljesíteni.

Nitrátérzékeny területen a helyes mezőgazdasági gyakorlat (HMGY) szabályainak betartását ellenőrzi a hatóság. A HMGY előírásai a következőkre terjednek ki:

- Szerves trágyával kijuttatható nitrogén (N) hatóanyag mennyiségi korlátozásának betartása.
- Lejtős területen, felszíni vizek környezetében történő trágyázás feltételei.

A Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat kötelező előírásait a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet tartalmazza.

3.4 Vízbázis védelem

Vilonya Papkeszi és Királyszentistván vízellátását a Berhida-Ósi önkormányzatok tulajdonában álló berhidai kutak (V-318 és V-330) biztosítják.

A vilonyai ásottkút üzemén kívüli tartalék vízbázis, melynek alacsony vízhozama miatt lettek üzembe helyezve a királyszentistváni fúrt kutak. Ezeknek a sérülékeny környezetben lévő kutaknak a nitrát tartalma üzembe helyezésétől kezdve folyamatos emelkedést mutattak. Vilonya vízellátását, és a Királyszentistván 1 számú kút csak időszakosan (nyári csúcsidőszakban) üzemel.

3.4.1 Vízellátás:

A település ivóvízhálózata kiépítettnek tekinthető. Minőségi javulást az egyes ágvegek gerincezetékhez történő csatlakoztatása jelenthetne. Az így kialakuló körvezetékes hálózatban a pangóvizek előfordulása minimális, továbbá a kétoldali megtáplálásnak köszönhetően az oltóvíz mennyisége is növelhető, ugyan azon a tűzcsapon, amely korábban csak ágvezetéken üzemelt.

3.4.2 Szennyvízelvezetés:

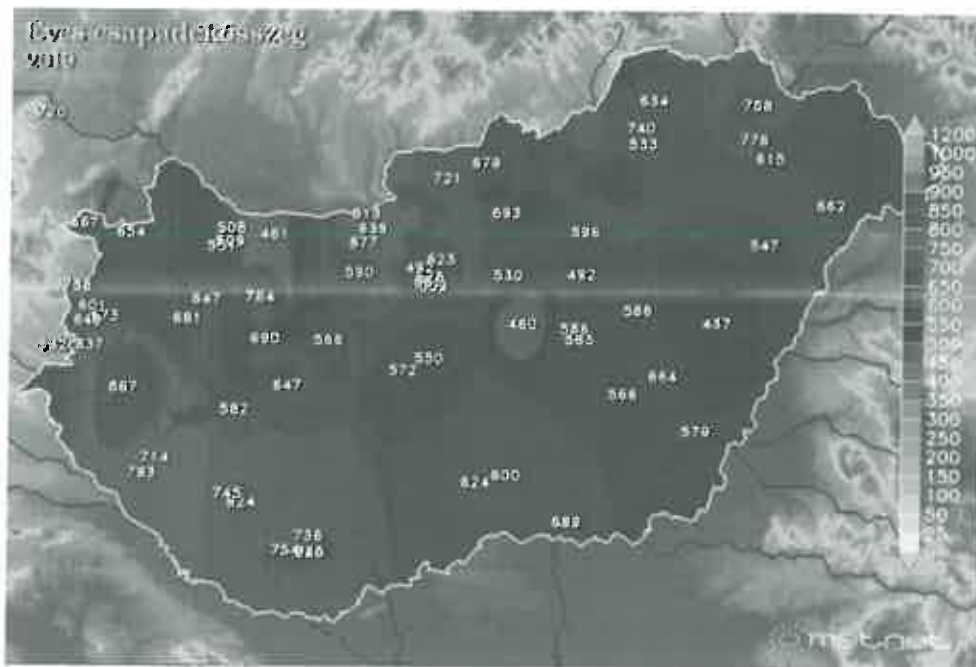
A fogyasztóknál keletkező szennyvizek elvezetése a kiépült gravitációs üzemű szennyvízcsatornahálózat által megoldottnak tekinthető. A szennyvízátemelőknél a

kedvezőtlen szaghatás elkerülése érdekében aktív vagy passzív biofiltert kell üzembe helyezni.

3.4.3 Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés:

A klimatikus változások miatt egyre sűrűbben lehet számítani rövid idejű, nagy intenzitású csapadékokra. A vízvezető rendszert fel kell készíteni az ilyen jellegű csapadékvizek fogadására is. A nyílt árkok esetében fontos, hogy a meder, és kiváltképp a mederfenék karbantartott legyen. Ahol a beépítettség lehetővé teszi, és a meder kapacitása indokolja, ott a meder nyomvonalon belül közbenső tározó, csillapító műtárgy létesítésével a vízhozam kiegyenlítetté tehető.

2019-ben lehullott éves csapadékmennyiség mely Vilonya esetében átlagosan 566 mm jelentett. A tavalyi évhez képest – átlagosan – 150 mm-rel kevesebb csapadék esett.

3.5 Talaj

Vilonya területén a jó minőségű termőterületek aránya meglehetősen alacsony, ezért mind mennyiségileg, mind minőségileg különösen fontos a termőföldek védelme.

Vilonya közigazgatási területe összesen 1357,44 hektár, amelynek 79,9 %-a termőterület. Ebből a mezőgazdaságilag hasznosított terület 953,4 hektár (ez a teljes terület 70,2 %-a). Az átlagnál jobbminőségű termőterületek összesen 204,4 hektárt

tesznek ki, ami a teljes közigazgatási terület csupán 15 %-a, a mezőgazdaságilag hasznosított területnek pedig a 21,43 %-át teszi ki. A termőföld védelme szempontjából további védettségi kategóriát jelentenek a szőlő- és gyümölcsstermőhelyi kataszteri területek.

Vilonyán a Csopak és környéke Hegyközség hegybírói tájékoztatása szerint szőlő termőhelyi kataszteri terület nem található. Gyümölcs termőhelyi kataszteri terület Vilonya közigazgatási határát a NÉBIH adatszolgáltatása szerint nem érinti.

Veszprém Megye Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztálya Földhivatali Osztályának hivatalos tájékoztatásában az alábbi minőségi osztályokkal nyilvántartott földterületeket nevezi meg átlagnál jobb minőségű termőterületeknek:

Művelési ág	Minőségi osztály	Terület nagyság (ha)	AK érték
szántó	2	47,6	302,9
	3	96,3	176,3
	4	46,9	173,7
rét	2	7,3	154,1
szőlő	3	2,9	10,6
kert	3	1,8	2,8
gyümölcsös	3	0,4	3,1
legelő	3	1,2	7,6

(forrás: VMKH, Földhivatali Osztály.)

A termőföldet károsító potenciális természeti és antropogén hatások:

- a szél felszínalakító munkája, a defláció és az egyenetlen eloszlású csapadékmennyiség
- a nagy lejtésű területen a vízerózió és a termőtalaj lemosódása
- a közúti közlekedésből származó leülepedő szennyezőanyagok, toxikus nehézfémek az út tengelyétől számított 100-100 méteres sávban
- helytelen öntözés hatására kialakuló másodlagos szikesedés
- síkosságmentesítő útsózás

Az emberi szervezetre ható károsító tényezők:

- átgondolatlan talajművelés, kemikáliák (vegyszerek, vegyi anyagok) kijuttatása a földterületekre

- a mezőgazdasági tevékenységek által okozott eróziós folyamatok és porszennyezés
- a földtani közeget – és a felszín alatti vizeket - terhelő házi emésztőkből elszivárgó szennyvizek,
- illegális hulladéklerakásokból a talajba és a talajvízbe mosódó káros anyagok
- a háztáji állattartásból származó melléktermékek fertőzésveszélye.

3.5.1 Szélerózió

Vilonya külterülete szélerózióknak kitett terület. A település veszélyeztetett területein olyan területfelhasználást kell előírni a települések településszerkezeti tervében, és a helyi építési szabályzatban annak építési övezeteiben, amely a szélerózió mértékét csökkenti.

A szél pusztító hatása elleni védekezés nagyrészt agrotechnikai módszerekkel történhet. Ezek közül alkalmazható többek között a mezővédő erdősávok, fasorok uralkodó szélirányra merőleges telepítése, talajkímélő technológiák helyes megválasztása, kis adagokban történő öntözés, megfelelő növény szerkezet kialakítása, bizonyos esetekben pedig a művelési ág megváltoztatása.

4 Hulladék

Vilonya hulladékkezelés szempontjából Székesfehérvár körzetébe tartozik. Vilonya külterületén a korábban működő szemétkerakókat a 098 hrsz-ú és a 091/2 hrsz-ú felhagyott murvabánya területén bezárták. A rekultiváció eső üteme befejeződött, a hulladéktest takarása elkészült. A hulladéklerakók lezárásának II. ütemezését 2020 év közepéig el kell készíteni, melyhez a település szűkös költségvetése tud fedezetet biztosítani. Megoldást jelenthet pályázati, illetve kormányzati erőforrás igénybevétele, vagy a teljes II. ütem elhagyása.

Nagy gondot jelent a községben a különböző hulladékok illegális lerakása. Az önkormányzat igyekszik megakadályozni az ilyen jellegű hulladéklerakást. Problémát jelent, hogy a lakosok egy része a háztartási hulladékot illegális lerakóhelyen helyezi el, mellyel jelentős környezet-szennyezést okoz. A település külterületének néhány pontján, belterületének szélén illegális hulladék lerakatok találhatóak, melyek elsősorban lakossági eredetűek.

A település tisztaság fenntartása érdekében a Depónia Nonprofit Kft. gondoskodik a kommunális és szelektív hulladék elszállításáról.

A Vilonyán működő vállalkozások egyedi hulladékgazdálkodási tervei nem ismertek, így a településen keletkező termelési hulladékok mennyisége nem becsülhető. Veszélyes hulladék keletkezéséről nem tudunk. Az elmúlt évben környezetvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

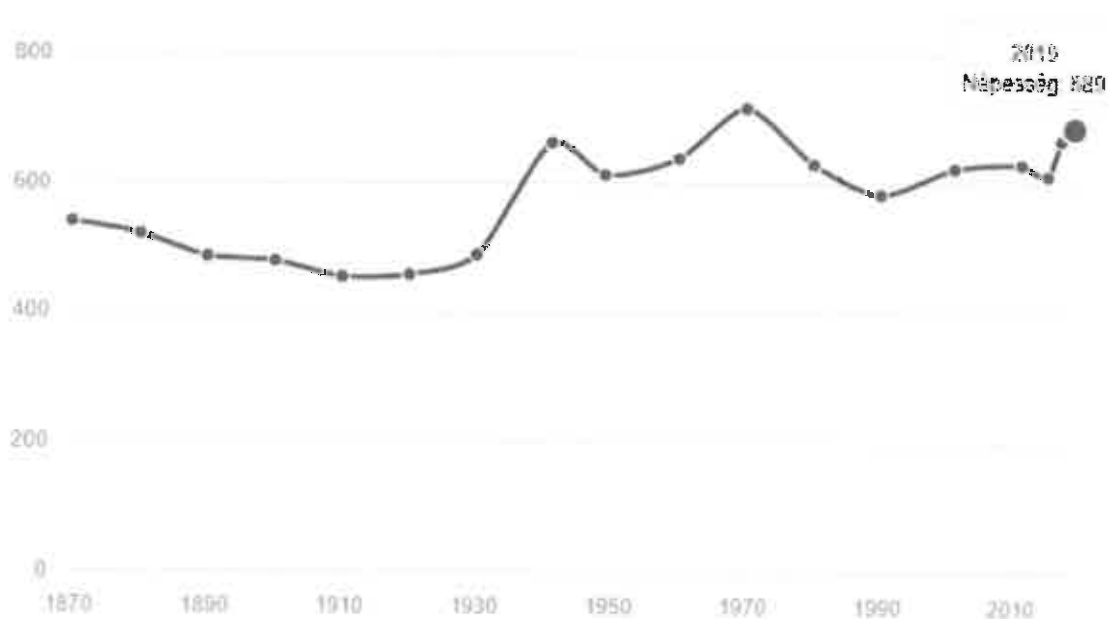
5 Zaj, rezgés

A község életében a környező településekhez hasonlóan rendszeresen visszatérő probléma a nyári kamion és teherforgalomnak a Veszprém – Szabadbattyán útra való terelése. Hiába vannak kitéve a sebességkorlátozó táblák, mert a fokozott ellenőrzések ellenére sem veszik figyelembe a járművezetők. A közút felújításával jelentősen csökkent a zajhatás.

6 Népeség

Vilonya utolsó becsült népessége 689 fő (2019 évben), ami akkori Magyarország népességének 0.01%-a (Veszprém megyének 0.2%-a). Népsűrűsége 51 fő/km². Lakások száma 233, népességet figyelembevéve, ez 3 fő per lakás. Ha népesség azonos ütemben változna mint [2018-2019] időszakban (0.88%/év), 2020-ban Vilonya lakossága 695 lenne.

Vilonya népességének alakulása 1870-től 2019-ig (fő)

6.1 Éghajlat változás hatása emberi egészségre

Az éghajlatváltozás hatására bekövetkező változások is a lakosság egészségének az egészségét fogják befolyásolni. A hőhullámok, az árvizek, a viharok, a tűzesetek és az aszályok következtében fellépő megbetegedések és sérülések a növekvő nyári átlaghőmérséklet hatására, és a hőhullámok alatt fellépő hasmenéses megbetegedések, a keringési-légzőrendszeri megbetegedések növekvő gyakorisága és néhány fertőző betegség hordozóinak megváltozott térbeli eloszlása mind következményei az éghajlatváltozásnak.

Hőhullámnak tekinthető az az időszak, amely során legalább három egymást követő napon a napi átlaghőmérséklet meghaladja a napi 25°C átlaghőmérsékletet. A hőhullámos napokon megnőhet a halálozások száma az év egyéb időszakaihoz képest. A hőhullámok közegészségügyi hatásai azonban egyéb tünetek formájában (lassuló reakcióidő, hőstressz, hőséguta, súlyosabb enyhébb rosszullétek, koncentrációs problémák) is jelentkeznek, így hatásaik tovább gyűrűzve érinteni fogják a munkavégzést munkahelyi balesetek növekedésével, a közlekedést a közlekedési balesetek számának növekedésével, valamint az egészségügyi hálózat leterheltségét is jelentős mértékben fokozzák. Bár egyre több település rendelkezik hőségriadó tervvel, illetve van olyan intézmény amelynek saját hőségriasztási terve van, szükséges ezek készítését támogatni. Az éghajlatváltozás bizonyos időjárási körülmények között negatívan érinti a légszennyező anyagok koncentrációját. A légszennyező anyagok a nagymértékű nyári gépjárműforgalom által megnövekedett koncentrációja növeli a légzőszervi megbetegedések számát. Ezek a megbetegedések még inkább érinteni fogják az időseket, krónikus betegséggel küzdőket és a rossz alkalmazkodó képességű, illetve meggyengült immunrendszerű embereket. Ezért fel kell készíteni a lakosságot az általuk nem befolyásolható hatásokhoz történő alkalmazkodásra. Sérülékeny csoportok közé sorolhatók a korcsoportok alapján a gyermekek és idősek, egészségügyi helyzet alapján főként a szív- és érrendszeri betegségekben szenvedők, iskolai végzettség szerint az alacsony iskolázottságú csoportok, lakóhely alapján villámárvízzel, belvízzel veszélyeztetett területek lakói, a régi, nem megfelelő műszaki állapotú házak, lakások lakói.

A Község környezeti állapotának általános értékelése alapján megállapítható, hogy a felsorolt problémákon kívül környezetkárosítás nem történt, az általános állapot jónak mondható.

Berhida, 2020. március 30.

Fésüs Sándor
polgármester